

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор *[Signature]* О. Я. Чебикін
2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
(СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ)**

**ДЕРЖАВНОГО ЗАКЛАДУ
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**

Ухвалено
на засіданні вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
від 28 січня 2016 р.
(протокол №7)

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (внутрішнього забезпечення якості) у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (далі – Університет) розроблено відповідно до Постанови КМУ від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти), Плану роботи та розвитку Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського на 2009-2020 рр. (за основними стратегічними напрямками діяльності), Статуту Університету.

1.2. Система внутрішнього забезпечення якості передбачає здійснення Університетом таких процедур і заходів (згідно із Законом «Про вищу освіту»):

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- інших процедур і заходів.

2. Основні терміни та їх визначення

1) акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

2) вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських

якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

3) забезпечення якості вищої освіти – підтримка якості вищої освіти (як системи, процесу, результату) на рівні, що відповідає встановленим нормам та стандартам, узгодженим державним, суспільним й особистим інтересам і вимогам, постійно аналізується та безперервно вдосконалюється.

4) здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

5) кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

6) компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

7) ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності;

8) освітня діяльність – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

9) освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

10) результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

11) система якості вищої освіти – сукупність організаційних структур, відповідальності, процедур, процесів та ресурсів, що забезпечують загальне управління якістю вищої освіти;

12) спеціалізація – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти;

13) спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється

професійна підготовка;

14) якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти;

15) якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

3. Характеристика чинної системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті

3.1. Система внутрішнього забезпечення якості в Університеті передбачає забезпечення та моніторинг якості вищої освіти й освітньої діяльності Університету.

3.2. В Університеті чинна модель контрольно-оцінювальної системи, що базується на «Положенні про організацію освітнього процесу Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», «Положенні про організацію контролю та оцінювання якості навчання студентів Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», «Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», «Положенні про проведення практики студентів Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», інших нормативних документів.

3.3. Процедура забезпечення та моніторингу якості освітньої діяльності Університету передбачає: здійснення внутрішніх аудитів якості діяльності структурних підрозділів Університету, що організують та супроводжують освітній процес; встановлення зворотного зв'язку з учасниками освітнього процесу (опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, співробітників Університету); сприяння підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників, співробітників Університету; забезпечення доступності інформації щодо результатів діяльності Університету усім зацікавленим сторонам на веб-сайті закладу; постійне вдосконалення інформаційної системи Університету для створення ефективного інформаційно-освітнього середовища; запобігання та виявлення плагіату в працях викладачів Університету та здобувачів вищої освіти. (дипломні проекти (роботи), статті у фахових виданнях, навчальна та навчально-методична література).

З метою забезпечення ефективного моніторингу стану управління розвитком і підвищенням якості діяльності Університету діє рейтингова оцінка діяльності науково-педагогічних працівників кафедр і факультетів, що є однією з форм кількісних методів аналізу і контролю і впроваджується з урахуванням внеску в нього всіх науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів.

Підсумок результатів доповідається на засіданнях ученої ради Університету, затверджуються та оприлюднюються на веб-сайті закладу.

Об'єктами рейтингової оцінки є:

- ~ навчально-методична робота;
- ~ науково-інноваційна робота;
- ~ організаційна робота;
- ~ рівень викладання навчальних дисциплін.

Головними завданнями введення рейтингової оцінки в університеті є:

- ~ створення інформаційної бази для аналізу і оцінки результатів діяльності викладачів, кафедр і факультетів університету;
- ~ визначення кращих показників;
- ~ відповідність сучасним тенденціям розвитку вищої освіти України;
- ~ посилення зацікавленості науково-педагогічних працівників у підвищенні своєї професійної кваліфікації, в освоєнні передового педагогічного досвіду, у творчому підході до процесу викладання;
- ~ забезпечення більшої об'єктивності оцінок якості діяльності викладачів за рахунок повноти та достовірності інформації;
- ~ посилення колективної зацікавленості викладачів в покращанні кінцевих результатів підготовки освітньо-кваліфікаційних рівнів випускників;
- ~ диференціація оцінки діяльності для забезпечення стимулювання найбільш ефективної частини викладацького складу.

Система визначення рейтингу науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів університету ґрунтується на наступних засадах:

- ~ оптимізація – при вирішенні питань матеріального стимулювання система направлена не на штрафні санкції стосовно менш результативних показників діяльності, а на стимулювання праці осіб, що мають кращі результати в роботі;
- ~ прозорість – доступна система показників, за якими визначається рейтинг;
- ~ достовірність – отримання достовірної інформації на підставі сформованої системи показників форм статистичної звітності;
- ~ достатність системи показників – отримання інформації, що включає в себе перелік критеріїв, достатніх для оцінки та матеріального заохочення роботи особи чи структурного підрозділу, що проходить рейтингове оцінювання;
- ~ доступність – легкість сприйняття системи оцінювання та забезпечення вільного доступу до неї;
- ~ гнучкість – можливість встановлення нових пріоритетів за рахунок зміни показників для оцінки видів діяльності.

Рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників Університету проводиться комісією щорічно до 1 грудня за результатами попереднього навчального року, на основі аналізу звітної інформації по структурних підрозділах. Підсумок результатів доповідається на засіданнях ученої ради Університету, затверджується та оголошується на офіційному веб-сайті Університету.

Об'єктами рейтингової оцінки є:

- навчально-методична робота;
- наукова робота;
- організаційна робота;
- рівень викладання навчальних дисциплін.

Показники системи визначення рейтингу розроблено та затверджено в процесі спільного обговорення відповідними структурними підрозділами університету.

Рейтингове оцінювання проводиться для всіх штатних науково-педагогічних працівників, які працюють в Університеті не менше одного року.

Оцінювання навчально-методичної, наукової та організаційної роботи проводиться відповідно до «Положення про рейтингову оцінку наукової діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського».

Визначення рейтингу науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів проводиться за бальною системою шляхом оцінювання сукупності елементарних закінчених видів роботи, які включені до відповідних напрямів діяльності. Оцінювання проводиться за формою «Атестаційний лист».

Рейтингова оцінка НПП за результатами соціологічного опитування студентів розраховується наступним чином.

Студенти мають оцінити рівень викладання кожного викладача за наступними основними критеріями:

- 1) доступність та ясність викладання матеріалу;
- 2) використання інноваційних технологій, застосування активних форм навчання;
- 3) об'єктивність оцінювання знань і вмінь студентів;
- 4) забезпечення навчального процесу всім необхідним;
- 5) здатність зацікавити студентів у вивченні предмету;
- 6) тактовність у спілкуванні та уважність до запитань студентів;
- 7) вміння мотивувати самостійну роботу студентів;
- 8) висока кваліфікація викладача;
- 9) спонукання до участі у наукових дослідженнях та творчій роботі;
- 10) можливість отримати практичний досвід.

В основі підрахунку остаточного рейтингу НПП, кафедр і факультетів покладено принцип впорядкування будь-яких об'єктів у вигляді списку на основі кількісних показників або рейтингових оцінок.

Переможці визначаються за такими номінаціями: «кращий професор», «кращий доцент», «кращий старший викладач», «кращий асистент», «кращий факультет», «краща кафедра».

Аналіз результатів рейтингування науково-педагогічних працівників університету здійснює комісія університету, до складу якої входять представники ректорату, науково-дослідного сектору, завідувачі кафедр.

У випадку, якщо комісія виявить приписки, викладач знімається з рейтингу (ставиться на останнє місце).

Узагальнені результати рейтингів науково-педагогічних працівників розглядаються на засіданнях кафедр, учених рад факультетів, університету.

Обсяги та порядок матеріального заохочення серед категорій НПП, кафедр і факультетів, які за результатами комплексної оцінки посіли 1 місце визначаються комісією щодо призначення премій, надбавок і доплат, у межах кошторису університету.